

Tillfälliga utomhusarrangemang i tält

Umeå Brandförsvar och säkerhets Råd och anvisningar beskriver vår tolkning av tillämpliga lagar och regelverk som rör tillfälliga utomhusarrangemang enligt Lagen om skydd mot olyckor SFS 2003:778, Boverkets byggregler BFS 2011:26 och Föreskrifter om besiktning av samlingsstält, SRVFS 1995:1.

Varje år anordnas ett flertal tillfälliga arrangemang i Umeå kommun. Många av tillställningarna arrangeras i tält av olika slag och storlekar. För att uppnå ett fullgott brandskydd och en tillfredställande utrymningssituation i tälten har Umeå Brandförsvar och säkerhet tagit fram råd och anvisningar för hur brandskyddet skall upprättas. Samråd bör alltid ske med räddningstjänsten inför större arrangemang.

Tälten

Tält och tältdukar i tält som är avsedda för fler än 150 personer skall vara besiktigade och godkända av ackrediterat besiktningsorgan. Kopia på besiktningsintyg skall finnas på plats hos arrangören och kan komma att kontrolleras vid en eventuell tillsyn. Kopia på besiktningsintyget kan normalt fås av tältuthyraren eller ägaren. Hängande tyg i tält avsedda för mer än 150 personer skall vara av tältdukmaterial eller brandskydds impregnerat och det ska finnas intyg på materialets brandskyddsegenskaper.

Placering

Tälten ska placeras så att risk för brandspridning mellan tälten minimeras. Ett minsta avstånd på 6 meter ska hållas mellan större tält. Mindre tält eller bodar (t.ex. marknadsstånd, försäljningstält) kan placeras närmre varandra under förutsättning att antalet personer i tälten/bodarna är begränsat. För att hindra brandspridning till befintliga byggnader krävs ett minsta avstånd på 6 meter mellan tält/scen/bod och byggnadens fasad. Avståndet kan minskas om tältet/boden eller fasaden inklusive fönster klassas brandtekniskt.

Tält, scener, bodar etc. ska placeras så att räddningstjänstens utryckningsfordon har tillgänglighet till samtliga byggnader i och kring arrangemangsområdet. Maximalt avstånd mellan körbar väg och tält får ej överstiga 50 meter. En minsta körbanebredd om 3 meter krävs. Observera att placeringen inte heller får blockera befintliga räddningsvägar, brandposter etc. Karuseller och andra "höjdatraktioner" skall placeras så att räddningstjänstens höjdfordon har tillgänglighet direkt till karusellen.

Släckutrustning

Alla tält där besökare kan vistas ska ha minst en handbrandsläckare per tält. Tält avsedda för fler än 150 personer skall ha minst två handbrandsläckare. Avstånd till närmsta handbrandsläckare ska vara maximalt 25 meter. Handbrandsläckarna skall placeras väl synliga och lätt tillgängliga t.ex. i anslutning till utrymningsväg, bar och scen. Handbrandsläckare skall vara tydligt utmärkta. Handbrandsläckare av typ kolsyresläckare för brand i elektrisk utrustning skall finnas vid mixerbord/scen. Områden för tivoliverksamhet samt områden med mindre bodar och tält skall förses med handbrandsläckare så att personal/funktionärer har möjlighet att släcka mindre bränder inom arrangemangsområdet.

Eld och pyroteknik

Pyroteknik kräver tillstånd. Kontakta Umeå Brandförsvar och säkerhet eller besök <https://www.msb.se/sv/Forebyggande/Brandfarligt--explosivt/Tillstand/Explosiva-varor/> för mer information och ansökan.

Öppen eld får inte förekomma inne i tält.

All tillfällig hantering av brandfarlig vara (högst 2 månader) skall anmälas till Umeå Brandförsvar och säkerhet senast två veckor innan hanteringen påbörjas. En föreståndare för brandfarlig vara skall utses, uppgifter om föreståndare skall bifogas anmälan.

Gasflaskor skall placeras stående och stadigt uppställda på en väl ventilerad plats, skyddade från yttre påverkan och från obehöriga. Om förbrukningsapparaten är portabel skall flaskan placeras tillsammans med förbrukningsapparaten t.ex. på försäljningsvagnen. Normalt är det endast dagsbehovet av gasol som får finnas på hanteringsplatsen. Transport/byte av gasolflaskor får inte ske under verksamhetens öppettider. Ingen förvaring av gasol får ske inom arrangemangsområdet efter verksamhetens stängningstid.

På varje skåp, vagn och stånd där gasol förbrukas skall det finnas en väl synlig trekantig gul skylt med svart bård och symbol som varnar för brandfarlig vara. I nära anslutning till hanteringsplatsen för gasolen skall en handbrandsläckare (6 kg pulver) finnas lätt åtkomlig. I varje tält/bod med hantering av brandfarlig vara (t.ex. gasol) skall handbrandsläckare av typ pulver (minst 6 kg) finnas i nära anslutning till hanteringen.

Sjukvårdsmaterial

Sjukvårdsmaterial bör finnas i alla tält för mer än 150 personer.

Utrymnings säkerhet

Alla tält skall ha minst två av varandra oberoende utrymningsvägar. Utgångar och gångvägars sammanlagda bredd bör beräknas mot det största antalet personer tältet rymmer. Gångar med samma bredd som tältöppningen ska finnas i tältet hela vägen fram till utgången. Markytan i gångar och vid utrymningsvägar skall vara väl utjämnat.

I tält avsedda för mindre än 150 personer skall utrymningsvägarna ha en minsta fri bredd om 0,9 meter, i tält avsedda för fler än 150 personer, 1,2 meter. Observera att den fria bredden skall kunna erhållas i full ståhöjd (2 meter).

Uppskattning av personantalet måste ske av dem som skall bedriva verksamhet i tältet. För råd och stöd kontakta Umeå Brandförsvaret och säkerhet eller läs dokumentet ”Publikkapacitet utomhusevenemang”. Verksamheten/tältansvarig skall kunna säkerställa att maximalt tillåtet antal personer inte överstigs. Vid varje ingång till tältet skall en skylt finnas som upplyser om maximalt tillåtna antal personer i tältet.

Hjälp vid uppskattning:

Stående/dansande personer	3,5 pers/kvm fri golvyta
Sittande	2 pers/kvm fri golvyta
Stående blandat med sittande	2,5 pers/kvm fri golvyta
Försäljningstält	0,5 pers/kvm fri golvyta

Vid möblering av stols-/bänkrader skall avståndet mätt från rygg till rygg vara minst 1,0 meter. Det fria passagemåttet mellan sits och framförande rygg skall vara minst 0,45 meter. Gångvägar med sittplatser på båda sidor om skall ha en minsta bredd om 1 meter, med sittplatser endast på en sida, 0,8 meter. Eventuella trappor skall vara väl förankrade. Vid fler än tre trappsteg bör trappan förses med ledstänger. Observera att utrymnet under gradängar inte får användas som förvaringsutrymme.

Tältduken skall vara lätt öppningsbar till erforderlig bredd med ett enkelt tryck. Tältöppningar får inte vara snörade då detta fördröjer en eventuell utrymning. Öppningarna kan eventuellt förses med mindre kardborreband för att kunna hålla tältduken stängd. Tältöppningar ska markeras med belysta skyltar som ska kunna fylla sin funktion även om strömmen bryts. I lagertält eller mindre publika tält kan det räcka med efterlysande skyltar. I tält för fler än 150 personer bör genomlysta utrymningsskyltar användas. Även sommartid.

Ansvar och organisation

Arrangör

För att kunna genomföra tillfälliga arrangemang ställs krav på arrangören. Det är arrangörens ansvar att den verksamhet som bedrivs på arrangemangsområdet sker på ett säkert och tryggt sätt för besökare. Dels att tekniska krav enligt ovan följs och dels skall en organisation skapas som kan hantera nödlägen såsom brand, utrymning, allvarlig skada etc.

För större arrangemang kan insatsplaner för räddningstjänst, sjukvård och polis behöva upprättas för att underlätta en snabb och effektiv insats. Det är viktigt att en tidig kontakt tas med myndigheterna samt att insatsplanen är känd bland personal/funktionärer på plats. Som arrangör krävs att ett helhetsgrepp tas över arrangemangsområdet. Arrangören ansvarar för att kontroller av säkerheten genomförs innan och under arrangemanget. Det kan vara en god idé att redan vid uthyrning/beställning av tältplats klargöra för de krav som kommer att ställas avseende brand och utrymnings säkerhet.

Det är viktigt att ansvaret vad gäller brandteknisk utrustning så som handbrandsläckare, larm, nödljus etc. är tydligt fördelat mellan arrangör och enskilda verksamheter/tält.

Enskilda tält och verksamheter

För att kunna bedriva verksamhet i tält ställs krav på de enskilda föreningarna, företag etc. som bedriver verksamheten. Varje tält/område skall utse ansvarig för brandskydd och säkerhet. Ansvaret skall vara tydligt och all personal/funktionärer skall veta sina uppgifter vid olika nödlägen.

Information till personal/funktionärer skall vara skriftlig och omfatta minst följande punkter:

1. Ansvariga personer/funktioner
2. Rutiner för nödläge
 - Utrymningsrutin
 - Rutin vid strömlöshet
 - Rutin vid personskada
3. Kort beskrivning av brandskyddet, t. ex. med en enkel utrymningsplan, handbrandsläckare m.m.
4. Checklista för egenkontroll av säkerheten

Inför varje dag/arrangemang skall egenkontroll av säkerheten genomföras. Exempel på checklista (pdf) finns att ladda ned här.

Umeå Brandförsvaret och säkerhet har möjlighet att genomföra tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Tillsynen riktar sig till ansvarig arrangör. Tillsyn i form av stickprov kan komma att genomföras på varje enskild verksamhet/tält/område.